

Asi rok uplynul od toho dne. Tu pozdě jednoho podzimního večera slyší pastor, jak někdo těžce jde ke dveřím předstíne a opatrně nahmatává kliku. Pastor otevřel dveře a do místnosti vstoupil vysoký, nachýlený muž, pohublý, s bílými vlasy. Pastor na něho dlouho hleděl, než ho poznal; byl to Tord.

„Tak pozdě přicházíš?“ řekl pastor a stál tiše před ním.
„Ach ano, přicházím pozdě,“ řekl Tord a posadil se. I pastor se posadil, jako by vyčkával. Dlouho bylo ticho. Tu pravil Tord: „Mám něco s sebou, co bych rád dal chudým,“ — zvedl se, položil na stůl peníze a opět se posadil.

Pastor částku přepočítal a řekl: „Je to mnoho peněz.“
„Je to polovina mého dvorce; dnes jsem jej prodal.“

Pastor zůstal dlouho sedět a mlčel; konečně se otázel mírným hlasem: „Co míníš dělat?“
„Něco lepšího.“

Seděli chvíli, Tord hleděl k zemi, pastor hleděl na něho. Tu řekl pastor tiše a zvolna:

„Teď myslím, že tvůj syn se pro tebe konečně stal požeňnáním.“

„Ano, teď si to myslím i já sám,“ pravil Tord, vzhledl a dvě těžké slzy mu stékaly po tváři.

podle knihy!
SELSKÉ POUVIDKY
Dobson 1972.

Knut Aakre pocházel ze starobylého rodu v kraji, kde vždy požíval vynikající pověsti pro svůj rozhled a péči o veřejné záležitosti. Jeho otec se vypracoval na pastora, brzy však zemřel, a protože vdova byla ze selského prostředí, byly děti vychovány jako sedláci. Knutovi se tedy dostalo jen takového vzdělání, jaké tehdy poskytovala obecná škola, ale otcova knihovna v něm časně probudila lásku k vědění. Tuto lásku dále prohluboval jeho přítel Henrik Wergeland, který ho často navštěvoval a posílal mu knihy, různé druhy semen a mnoho rad. Podle jedné takové rady založil Knut brzy spolek, který měl zpočátku velmi pestrou náplň, „například vzdělávat členy spolku v umění řečnické a vykládati ústavní zákony“, později však se změnil a stal se pro celé fojtství praktickým sdružením pro hospodaření na venkově. Na Wergelandovu radu také založil okrskovou knihovnu a jako první dar jí věnoval knihy po svém otci. Na jeho radu zřídil na svém dvorci také nedělní školu pro ty, kteří by snad měli zájem učit se psaní, počtům a historii. To vše ho přivedlo do středu pozornosti, takže se dostal do obecního představenstva a brzy byl zvolen starostou. Zde věnoval i nadále svůj zájem školství, které vskutku pozvedl na vynikající úroveň. Knut Aakre byl drobný, čilý mužík s bystrými očkami pod neobvykle rozčepýřenou hřívou vlasů. Ústa s výraznými rty byla neustále v činnosti, a jak se zdálo, byla v činnosti zároveň i řada skvělých zubů; neboť se třpytivě leskly, když členily jednotlivá slova, a sršely jakoby jiskrami z velkého ohně.

Mezi mnohými lidmi, jimž dopomohl ke vzdělání, byl na prvním místě jeho soused Lars Högstad. Lars nebyl o mnoho mladší než Knut, ale jeho vývoj byl pomalejší. Když se Knutovi zachtělo hovořit o tom, co četl a na co myslel, našel vhodného posluchače a krůček po krůčku i rozvázného soudce v Larsovi, muži tiché, vážné povahy. Vztah mezi nimi se